

1889-02-04

SENDER

Johan Rohde

RECIPIENT

Emil Hannover

FACTS

Document type:

Letter

Language:

Dansk

General comment:

Flere af oplysningerne i brevet her er opfølgning på information viderebragt og diskuteret i brevene 9. januar, 18. januar samt 21. januar 1889.

Sender's location:

København

Mentioned people:

Rasmus Christiansen

Pontus Fürstenberg

Robert Hirschsprung

Peder Severin Krøyer

Asta Nørregaard

Johan Peter Wildenrath

Jens Ferdinand Willumsen

Viggo Winkel

Archive:

Den Hirschsprungske Samling

TRANSCRIPTION

Kjøbenhavn d. 4 Februar 89.

Kjære Ven! Naa saa fik vi da Has paa Lotteriet og et nogenlunde tilfredsstillende Udbytte — Middelhøst vil jeg kalde det — circa 600 Kroner — maaske ikke meget til at stoppe Hullerne med; thi de ere næppe blevne mindre i den forløbne Tid; men en Hjælp til Hjemrejsen er det da altid. En Ting er da saa med det samme bleven konstateret, at ingen af os ere saa praktiske, som vi havde troet. Det er besynderligt nok, men er der noget som Folks honnøret Ambition plejer at stile henimod, saa er det det at være praktisk.; hvad mig selv angaar, saa havde jeg nu hidtil troet, at jeg havde en utrolig Bunke paa Lager af denne Vare, men det nu endelig hensøvede Lotteri har revet mig ud af denne Vildfarelse. En almindelig Kontorist er jeg vis paa havde ordnet det hele udmærket i Løbet af en Eftermiddag, og saa skulde De blot se, hvad det er bleven til i mine Hænder. Tag nu blot Historien med Lotze; blot for disse to Sedlers Skyld vexledes der i Løbet af et par Dage 7 — syv — Breve imellem Deres Moder (som var bange for at Lotze ingen Sedler havde faaet) Deres Broder, Lotze (Lotsje som Christiansen kalder ham) og undertegnede. Jeg syntes ganske sikkert, at De fortalte mig, at han havde sendt Dem 10 Kroner og sende ham 2 nye Sedler turde jeg naturligvis ikke, da jeg jo erindrede, at det kun var med en uvillig Bemærkning, at han tegnede sig for de to første, saa synderligt indviklet var Sagen egentlig ikke — men som sagt syv Breve foruden, hvad der

[I venstre margen:]

Takker for De sendte Oplysninger.

[2]

er skrevne til og fra Berlin. Naa for ikke at gjøre mig til større Idiot, end jeg er i Forvejen, vil jeg nu bemærke saa tungt end Afsløringen falder mig, at den gode Hr Hannovers Liste ikke var ganske pletfri, og jeg tænkte mig saa, at der muligvis kunde have indsneget sig en eller anden Fejl eller Misforstaaelse angaaende Lotze. Mest Bryderi har jeg dog haft med Winkels, der naturligvis har været yderst elskværdige og tjenstvillige men ægte

Winkler. De lod saaledes tegnede saaledes Folk paa den ganske vist nemme Maade, at de udelod alle oplysende Bemærkninger saasom Fornavn, Bestilling, Adresse o.s.v. — Grunden til at det trak saalænge ud var den, at det et Par Gange oppe hos Winkel hed sig, at nu var der igjen Efterspørgsel efter Sedler, og at der kunde udentvivl sælges en Del; det var imidlertid blind Allarm; sidste Gang Trækningen udsattes og Buddet gik ud til den Person, som Winkels havde opgivet kunde vælge "en hel Bunke" viste det sig, at hun ikke blot ikke havde tænkt paa at sælge nogen, men ikke engang vilde have saamange Sedler, som hun var tegnet for hos Winkels — Jeg haaber nu at vi ikke har snydt nogen, og at Wildenrath ikke maa blive altfor vred paa os. Indlagt ere Regnskabet — De bryder Dem vel ikke om at faa de enkelte Aktstykker? Jeg lod Christiansen gennemgaa Listerne og de ikke solgte Lodder for at han kunde attestere Rigtigheden. —

Dette om Lotteriet. Amen!

[3]

Ja saa var der jo "Bysladden" à propos jeg skrev i mit forrige Brev i en overgiven Stemning en større Portion Vaas for at "effektuere Ordren", som det vistnok hedder i Handelssproget. Jeg skulde nødig komme tilbage dertil, men De har misforstaaet et par Ting, som jeg maa forklare Dem. De har fuldkommen Ret Christiansens Broder er Papirhandler. Udtrykket med Apotheket var kun et bevinget Ord, som har gaaet mellem Kammerater, skriver sig nok fra at Jul. Paulsen havde tænkt paa noget saadant. Da Christiansen om Formiddagen havde fremvist en Portemonnaie spækket med Hundrede-Krone-Sedler, og De havde begjæret Nyheder, kunde jeg ikke undlade at meddele dette for en Maler saa sjældne Tilfælde. Hvad Frk. Asta Nørregaard angaar, saa ved jeg ikke andet om hende, at end at hun er en kjedelig norsk Malerinde, som synes, at Loftet i det sextinske Kapel gjør sig ret dekorativt!! Det første kjender jeg af egen Erfaring[,] det sidste af et Brev fra Fru Møller, hvori der var en meget pudsit Skildring af en Aften, som hun og Manden

vare nødte til at tilbringe i den gyselige skandinaviske Forening i Rom. – Et Par Bemærkninger, der stod fra Paris refererede sig til nogle besynderlige Breve, jeg havde faaet fra Willumsen og hvoraf det fremgik, at han malede paa en halv Snes Billeder og brugte den meste Tid til at løbe fra det ene Arbejdssted til det andet (han boer paa Toppen af Montmartre og maler bland andre Steder i en lille Kirke paa den anden Side Pantheon). —

[4]

Det eneste nye, der har tildraget sig i Kunstverdenen, har været Udstillingen af Krøyers sidste Billede¹ fra Skagen det, der tilhører Fürstenberg. Det turde være det mest overlegne og mest flydende malte af Krøyers Billeder (skjønt han efter hvad han fortalte mig i Efteraaret har haft det under Arbejde i 3 Aar og gjort meget om paa det). Og der er derfor ogsaa Folk, der rynker paa Næsen af det (man risikerer jo aldrig noget ved at rynke paa Næsen). For mig har dette Billede nu været til stor Fornøjelse og jeg beklager meget, at det som alt det betydeligste af Krøyer er vandret ud af Landet — Den Sundhed og den Malerglæde* der er i dette Billede er en saa sjælden Vare her til Lands, og at Folk faar (* jeg sigter ikke her til at sex Malere staar og drikker Cham[-] pagne og raaber Hurra — men til Glæden ved at male, den Fest det er for ham, ikke Spor af det pinlige som vi alle alle vi andre lider under.) Skam om de ikke synes om det. —

—

De ved vel at Hirschsprung forlod Examen, som han altsaa skal tage om til næste Aar — De har altsaa Fred et Aar for “Konkurrenten”. —

—

Den næste Nyhed bliver Bedømmelsen af de til den franske Udstilling indsendte Billeder, men derom kan jeg intet meddele i Dag —

—

Kunstbladet hensov da blideligt — med en stor Løgn til Slutning. —

Venlig Hilsen til Dem og Hustru

Deres Johan Rohde

¹ Maleriet er P.S. Krøyers Hip hip hurra! Kunstnerfest på Skagen, 1887-1888, Göteborgs Konstmuseum. Maleriet var i Pontus og Göthilda Fürstenbergs eje, indtil parret testamenterede det til museet, hvori det indgik i 1902. Det er uklart, om Rohde har set maleriet i Krøyers atelier, eller om det har været offentligt udstillet.

Kjöbenhavn d. 4 Februar 89.

Letter for de danske
Oplysnings

Når Ven! Når saa fik vi da den paa Lotteriet og
et nogenlunde tilfredsstillende Resultat - Midtvejs vil jeg
kaldt det - om Gode Komme - maaske ikke meget til at
stoppe Hæderen med; thi de ere næppe bleve mindre
i den forløbne Tid; men en Hjælp til Hjemsvejen
er det da altid. En Ting er saa ondt det samme
blænde konstateret, at ingen af os var saa praktiske, som vi
harde troet. Der er besynderligt nok, men er det noget
som Folks hemmelige Ambition følger os stille henimod, saa er
det det at være praktisk; hvad mig selv angaar, saa
harde jeg mig lidt til det, at jeg harde en ubetydlig Ønske
den Løse af denne Ven, men det er endelig henseende
til det har været mig ind af den Vidskabelen. En
almindelig Kontorist er jeg især paa hard ordet det hele
indskrænket; Løst af en Ugeninddag, og som skulde
Det blot se, hvad det er bleven til; mine Hænder.

Til mig blot Historien med Lotte; blot for disse to
Sødes Skæde vedtids de; Løst af et Par Dage 7-
8 og - Der imellem Den Moder (som var bang for at
Lotte ingen Tids kunde faa) den Moder, Lotte (Lotte
som Christensen kaldte ham) og indledende. Jeg syntes
ganske sikkert, at De fortalte mig, at han havde sendt
Den 10 Krone og sendt ham 2 nye Sødes Tind i
maleriet ikke, da jeg jo er indstillet, at det kun var
med en uendelig Bemærkning, at han havde afgjort
de to første, som syndet i indskrænket var Sagen egentlig
ikke - men som sagt og Der forinden, hvad det

Dein in Lohr - Amen!

Det meste nye, der har udstillet sig i Kunstverden, har
været Udstillingen af Krøgers sidste Billeder for Skagen
der, der hører Færsting. Det hielder sig der mest
overlegen ~~og~~ mest flygtende malte af Krøgers Billeder
(Stigning) han efter hvad han fortæller mig: Efterhaanden har
højt det ind i det drøgt: I Aar og efter mig om den
det). og der er derfor også Folk, der nyder den Væsen
af det (man siger, der er alting noget ved at nyde den
Væsen). For mig har det Billeder nu været et stort
Fremgange og jeg vil gerne sige, at der er alle det
færdigste af Krøgers er endest ind af Landet -

Den Søndag af den Malergilde der i det Billeder
er en som sjældent har været til Lands, og at Folk for
(+ jeg siger ikke har været til det Maler staa og drømt om
pigen og ender Hæder - men det Glæder sig at male,
den Færd det er for ham, ikke Spor af det gamle
som i alle alle i anden Liden ind). Skam om
de ikke siger om det. —

De vil vel at Hensigtsmæssig for det Eamen, som har
altid en skat Tegn om det meste Aar — De har altså
Færd er Aar for, Kunstverden.

Den meste Nye bliver Bestemmelsen af d. til den gamle
Udstilling i den Billeder, men derom kan jeg ikke med
det i Dag —

Kunstverden kommer da til at være — med en stor Løgn til
Skilling. —

Venlig Hilsen til Dem og Hustru
Dens Johan Rohde